

ÎNCHEIERE

19 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând conflictul negativ de competență dintre Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani și Curtea de Apel Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea depusă de Societatea pe Acțiuni „Magazinul Universal Central UNIC” cu privire la schimbarea modului de executare a hotărârii judecătorești,

c o n s t a t ă:

La data de 08 septembrie 2022 Societatea pe Acțiuni „Magazinul Universal Central UNIC” (în continuare SA „Magazinul Universal Central UNIC”) a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani cerere prin care a solicitat schimbarea modului de executare a hotărârii din 26 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din: „se obligă Consiliul municipal Chișinău de a transmite, ca rezultat al privatizării, în proprietate SA „Magazinul Universal Central UNIC”, cu încheierea contractului de vânzare-cumpărare a terenului cu nr. cadastral 0100206.002, situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 8 și de a încheia cu SA „Magazinul Universal Central UNIC” contractul de locațiune a terenului cu nr. cadastral 0100206.002, situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 8” în „se transmite dreptul de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral 0100206.002, situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 8 de la Consiliul municipal Chișinău în beneficiul SA „Magazinul Universal Central UNIC” în schimbul prețului normativ de 2691792 de lei, se încasează din contul SA „Magazinul Universal Central UNIC” în beneficiul Consiliului municipal Chișinău suma de 2691792 de lei, în calitate de preț normativ al terenului cu nr. cadastral 0100206.002, situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 8 și se obligă Agenția Servicii Publice să înregistreze dreptul de proprietate al SA „Magazinul Universal Central UNIC” asupra terenului cu nr. cadastral 0100206.002, situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 8, la prezentarea dovezii de plată a prețului normativ de 2691792 de lei; se transmite în locațiune terenul cu nr. cadastral 0100206.002, situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 8 de la Consiliul municipal Chișinău către

SA „Magazinul Universal Central UNIC”, pe o perioadă de 5 ani, în schimbul prețului de 2 % din prețul normativ al pământului, calculat conform Metodologiei calculării prețului estimativ al terenurilor din intravilanul municipiului Chișinău, aprobată prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/24 din 02 aprilie 2013 și se obligă Agenția Servicii Publice să înregistreze dreptul de locațiune a terenului cu nr. cadastral 0100206.002, situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 8 în favoarea SA „Magazinul Universal Central UNIC” ” (f.d.4-17).

Prin încheierea din 13 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cauza de contencios administrativ, la cererea depusă de SA „Magazinul Universal Central UNIC” împotriva Consiliului municipal Chișinău, terț executorul judecătoresc Nicolae Pașa cu privire la schimbarea modului de executare a hotărârii din 26 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost strămutată după competența materială, spre judecare la Curtea de Apel Chișinău (f.d.196).

Prin încheierea din 03 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a ridicat conflict negativ de competență la judecarea cererii depuse de SA „Magazinul Universal Central UNIC” împotriva Consiliului municipal Chișinău, terț executorul judecătoresc Nicolae Pașa cu privire la schimbarea modului de executare a hotărârii din 26 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost suspendat din oficiu procesul la cererea depusă de SA „Magazinul Universal Central UNIC” împotriva Consiliului municipal Chișinău, terț executorul judecătoresc Nicolae Pașa cu privire la schimbarea modului de executare a hotărârii din 26 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a transmis cauza Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea conflictului de competență (f.d.203-206).

Studiind actele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că competentă să judece prezenta cauza de contencios administrativ este Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, unde urmează a fi remisă.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Prin hotărârea din 26 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Magazinul Universal Central UNIC”, reprezentată de avocatul Vladislav Roșca împotriva Consiliului municipal Chișinău privind constatarea inacțiunilor și obligarea emiterii actelor administrative. S-a constatat neexaminarea în termen a solicitării reclamantei cu privire la privatizarea terenului și încheierea contractului de locațiune. Consiliul municipal Chișinău a fost obligat de a transmite, ca rezultat al privatizării, în proprietatea SA „Magazinul Universal Central UNIC”, cu încheierea contractului de vânzare-cumpărare a terenului cu nr. cadastral 0100206.002, situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 8 și să încheie cu SA „Magazinul Universal Central UNIC” contractul de locațiune a terenului cu nr. cadastral 0100206.002, situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 8 (f.d. 21-32).

Prin decizia din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău și s-a menținut hotărârea din 26 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 33-34).

Prin decizia din 21 iulie 2020 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul depus de Consiliul municipal Chișinău și au fost menținute decizia din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 26 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 35-48).

Prin încheierea executorului judecătoresc Igor Dorofei din 28 octombrie 2020 a fost intentată procedura de executare în temeiul documentului executoriu nr. 3-2009/2016 din 26 iunie 2017 emis de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, prin care instanța de judecată a hotărât: Se obligă Consiliul municipal Chișinău să transmită, ca rezultat al privatizării, în proprietatea SA „Magazinul Universal Central UNIC”, cu încheierea contractului de vânzare-cumpărare a terenului cu nr. cadastral 0100206.002, situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 8 și să încheie cu SA „Magazinul Universal Central UNIC” contractul de locațiune a terenului cu nr. cadastral 0100206.002, situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 8 (f.d.49).

Prin încheierea executorului judecătoresc Igor Dorofei din 18 octombrie 2021 documentul executoriu nr. 3-2009/2016 din 26 iunie 2017 emis de Judecătoria Chișinău, sediul Centru a fost strămutat executorului judecătoresc Nicolae Pașa (f.d.59).

Iar, prin actul de preluare a executării din 19 octombrie 2021, executorul judecătoresc Nicolae Pașa a preluat spre executare documentul executoriu nr. 3-2009/2016 din 26 iunie 2017 emis de Judecătoria Chișinău, sediul Centru (f.d.60).

La data de 08 septembrie 2022 SA „Magazinul Universal Central UNIC” a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani cerere prin care a solicitat schimbarea modului de executare a hotărârii din 26 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.4-17).

Prin încheierea din 13 septembrie 2022, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani a strămutat după competența materială, spre judecare la Curtea de Apel Chișinău, cauza de contencios administrativ, la cererea depusă de SA „Magazinul Universal Central UNIC” cu privire la schimbarea modului de executare a hotărârii din 26 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, menționând că deoarece din obiectul litigiului rezultă schimbarea modului de executare a hotărârii nominalizate, competență este instanța de apel în temeiul art. 249 alin. (2) din Codul administrativ (f.d.196).

Prin încheierea din 03 octombrie 2022 Curtea de Apel Chișinău a ridicat conflict negativ de competență la judecarea cererii depuse de SA „Magazinul Universal Central UNIC” cu privire la schimbarea modului de executare a hotărârii din 26 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, menționând că la caz a fost solicitată schimbarea modului de executare a unei hotărâri, în privința căreia deja este inițiată procedura de executare, respectiv nu este de competența instanței de apel soluționarea cererii nominalizate (f.d.203-206).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că potrivit art. 200 alin. (3) – (4) din Codul administrativ, conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către

Curtea Supremă de Justiție. Conflictul de competență se soluționează fără citarea participanților la proces, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs.

Pentru soluționarea conflictului de competență apărut între Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani și Curtea de Apel Chișinău, urmează de stabilit organul competent în executarea silită a hotărârii din 26 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în privința căreia se solicită schimbarea modului de executare, or în dependență de organul competent de executare a hotărârii nominalizate se va stabili și instanța competentă să examineze prezenta cerere depusă de SA „Magazinul Universal Central UNIC”.

La caz, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că hotărârea din 26 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțată în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Magazinul Universal Central UNIC”, reprezentată de avocatul Vladislav Roșca împotriva Consiliului municipal Chișinău privind constatarea inacțiunilor și obligarea emiterii actelor administrative.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție indică că prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost aprobat Codul administrativ, care a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 249 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, hotărârile judecătorești și alte titluri executorii se execută conform prevederilor prezentului capitol. Pentru executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare sînt competente instanțele de apel.

Potrivit art. 250 alin.(1) lit. a) din Codul administrativ, titluri executorii sunt: hotărârile judecătorești executorii.

Prevederile art. 251 alin. (1) și (2) din Codul administrativ stipulează că hotărârile judecătorești sînt executorii după expirarea termenului de apel. Deciziile instanțelor de apel sînt executorii de la emiterea lor.

De altfel, în corespundere cu art. 10 alin. (1), (2) și (3) din Codul de executare, executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătorec, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-și îndeplinește benevol obligațiile. Executarea silită începe prin sesizarea executorului judecătorec în condițiile legii și se efectuează prin orice formă prevăzută de prezentul cod, simultan sau succesiv, pînă la realizarea dreptului recunoscut prin documentul executoriu, pînă la achitarea dobânzilor, a penalităților sau a altor sume, acordate potrivit legii, precum și a cheltuielilor de executare. Executarea silită se efectuează în baza unui titlu executoriu sau a unui alt document care, potrivit prezentului cod, este document executoriu.

Conform art. 11 lit. b) din Codul de executare, sînt documente executorii și se execută conform normelor stabilite de prezentul cod: hotărârile date de instanțele de judecată în cauzele de contencios administrativ, încheierile, ordonanțele instanțelor de judecată, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit art.21 alin. (1) din Codul de executare, executorul judecătoresc este unica persoană autorizată să efectueze executarea silită a documentelor executorii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că hotărârea din 26 iunie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru a fost menținută prin decizia din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, devenind executorie la data de 29 ianuarie 2019, până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, prin urmare executarea acesteia nu ține de competența Curții de Apel Chișinău, deoarece titlurile executorii emise până la data intrării în vigoare a Codului administrativ urmează a fi executate de către executorii judecătorești.

Altfel spus, documentul executoriu nr. 3-2009/2016 din 26 iunie 2017 emis de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, eliberat până la data intrării în vigoare a Codului administrativ, 01 aprilie 2019, urmează să fie executat de către executorul judecătoresc, cu respectarea competenței stabilite la art. 21 din Codul de executare, întru-cât intentarea procedurii de executare și efectuarea în continuare a unor acțiuni de executare în baza unui document executoriu, emis anterior datei de 01 aprilie 2019, nu ține de competența instanței de apel. Or, Codul administrativ produce efecte juridice doar din momentul intrării în vigoare și nu poate fi aplicat retroactiv sau ultraactiv.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din norma legală precitată legiuitorul în dispoziții finale și tranzitorii ale Codului administrativ nu a prevăzut ca documentele executorii emise până la 01 aprilie 2019, să fie executate de instanțele de apel.

Prin urmare, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani la emiterea încheierii din data de 13 septembrie 2022, prin care s-a strămutat spre judecare la Curtea de Apel Chișinău, cauza de contencios administrativ, la cererea depusă de SA „Magazinul Universal Central UNIC” cu privire la schimbarea modului de executare a hotărârii din 26 iunie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, eronat a stabilit competența instanței de apel în temeiul art. 249 alin. (2) din Codul administrativ la examinarea cererii privind schimbarea modului de executare a hotărârii. Or, după cum s-a menționat supra, documentul executoriu nr. 3-2009/2016 din 26 iunie 2017 emis de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a fost eliberat până la data intrării în vigoare a Codului administrativ și prin urmare, acesta nu urmează a fi executat de către instanța de apel.

Mai mult, nici Codul de executare nu prevede transmiterea titlurilor executorii emise până la data de 01 aprilie 2019 împotriva unei autorități publice spre executare către instanțele de apel conform competenței stabilite în Codul administrativ.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ

al Curții Supreme de Justiție reiterează că deja prin încheierea executorului judecătoresc Igor Dorofei din 28 octombrie 2020 a fost intentată procedura de executare în temeiul documentului executoriu nr. 3-2009/2016 din 26 iunie 2017 emis de Judecătoria Chișinău, sediul Centru (f.d.49). Iar, prin actul de preluare a executării din 19 octombrie 2021, executorul judecătoresc Nicolae Pașa a preluat spre executare documentul executoriu nr. 3-2009/2016 din 26 iunie 2017 emis de Judecătoria Chișinău, sediul Centru (f.d.60).

Prin urmare, la data de 08 septembrie 2022 SA „Magazinul Universal Central UNIC” a depus conform competenței la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani cererea prin care a solicitat schimbarea modului de executare a hotărârii din 26 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, care se află în procedura de executare a executorului judecătoresc Nicolae Pașa.

Conform art. 77 din Codul de executare, dacă există circumstanțe care fac executarea dificilă sau imposibilă, executorul judecătoresc sau părțile în procedura de executare vor înainta în instanța de judecată care a eliberat documentul executoriu o cerere privind schimbarea modului și a ordinii de executare a hotărârii. Cererea de schimbare a modului și a ordinii de executare a hotărârii se examinează în modul prevăzut la art.252 din Codul de procedură civilă, în cel mult 30 de zile.

Potrivit art. 252 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială a părților sau de alte circumstanțe, instanța emitentă, la cererea participanților la proces sau la propunerea executorului judecătoresc, amână ori eșalonează executarea hotărârii, de asemenea schimbă modul sau ordinea de executare a acesteia.

Astfel, din normele legale precitate rezultă că schimbarea modului de executare a hotărârii judecătorești este de competența primei instanțe care a soluționat cauza.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că SA „Magazinul Universal Central UNIC” a depus cererea prin care a solicitat schimbarea modului de executare a hotărârii din 26 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru la data de 08 septembrie 2022, adică după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Iar, prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la instituirea completelor specializate în materie de contencios administrativ nr. 556/25 din data de 27 noiembrie 2018 au fost desemnați în instanțele judecătorești judecători specializați și instituite complete specializate în materie de contencios administrativ, începând cu 01 ianuarie 2019, după cum urmează: Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) - 15 judecători.

Prin urmare, deși SA „Magazinul Universal Central UNIC” a solicitat schimbarea modului de executare a hotărârii din 26 iunie 2017 adoptată de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cererea nominalizată depusă de SA „Magazinul Universal Central UNIC” la data de 08 septembrie 2022 urmează a fi examinată de Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, ca instanță specializată în materie de contencios administrativ.

Or, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, ca instanță de judecată care a eliberat documentul executoriu nu este competentă pentru soluționarea cererii de schimbare a modului de executare a hotărârii din 26 iunie 2017, pronunțată în prezenta cauză

de contencios administrativ, în contextul în care începând cu 01 ianuarie 2019 Judecătoria Chișinău sediul Râșcani a fost desemnată ca instanță specializată în materie de contencios administrativ.

În circumstanțele descrise și normele legale pertinente cauzei citate mai sus și din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înlăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani de a examina cererea depusă de SA „Magazinul Universal Central UNIC” cu privire la schimbarea modului de executare a hotărârii judecătorești.

Conform art. 230 și art. 200 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se constată competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani la examinarea cererii depuse de Societatea pe Acțiuni „Magazinul Universal Central UNIC” cu privire la schimbarea modului de executare a hotărârii judecătorești.

Cauza de contencios administrativ, la cererea depusă de Societatea pe Acțiuni „Magazinul Universal Central UNIC” cu privire la schimbarea modului de executare a hotărârii judecătorești, se remite Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pentru examinare.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan